

Kristdemokraterna i Lerums kommun

Det ska vara gott att leva

Valmanifest 2022 – 120 förslag för
Lerums kommun

Våra viktigaste frågor inför valet 2022

Kristdemokraterna i Lerums kommun vill driva en politik som är hållbar för generationer. Med det menar vi att politiken måste bedrivas på ett långsiktigt hållbart sätt ekonomiskt, socialt och ekologiskt, så att våra barn och barnbarn kan ta över ett välmående samhälle. Vi menar också att vi inte får glömma de generationer som vi redan har ibland oss.

Alltför ofta glöms människor som levt länge bort i politiken. Kanske för att de inte gör så mycket väsen av sig; eller för att de av vissa anses höra till gårdagen.

Det finns framtidsivrare som bara vill bygga samhället för framtiden och framtida generationer – men glömmet bort det som finns här och nu och vilka som tagit oss hit. Detta kan vi kristdemokrater aldrig acceptera.

Hur ett samhälle bemöter och tar hand om barn och äldre säger mycket om hur gott ett samhälle är. Vår politik ser alla människor – och varje människa är unik. Hela livet.

Vår politik inför valet 2022 anknyter till våra tre fokusområden:

- Vård och omsorg
- Trygghet
- Hjärtlandet

Fokusområdena är i valprogrammet nedbrutna i konkreta punkter där vi förtydligar vad Kristdemokraterna vill prioritera i vår kommun. Allt kan summeras i att vi strävar efter ett samhälle som stöttar de svaga och ger möjligheter för varje människa att utvecklas efter sin förmåga och sina förutsättningar. Detta är grundförutsättningarna för vår politik – hur vi kan göra Lerums kommun ännu bättre och hållbar för alla generationer.

Våra toppkandidater

Christian Eberstein

Christian är 51 år och bor i Floda. Han har en lång bakgrund inom finanssektorn och har på senare tagit steget in i politiken. I dagsläget är Christian kommunalråd med ansvar för stöd och omsorg i Lerums kommun och analytiker på deltid. Christian kandiderar till Kommunstyrelsens ordförande.

Miriam Lilja

Miriam är 27 år och bor i Gråbo. Hon har en masterexamen inom nationalekonomi från Handelshögskolan i Göteborg och har jobbat som konsult inom samhällsbyggnadssektorn. I dagsläget är hon i slutet av sin mammaledighet med sitt andra barn. Miriam kandiderar till Kommunstyrelsen.

Valsedeln med samtliga kandidater presenteras längst bak i valprogrammet

Innehåll

Våra viktigaste frågor inför valet 2022.....	1
Våra toppkandidater	2
Vård och omsorg	4
Äldreomsorg att lita på.....	4
Höga ambitioner inom funktionshinderspolitiken.....	5
Anhöriga ska få det stöd som de behöver	6
Trygghet.....	7
En trygg kommun för alla invånare	7
God psykisk hälsa för ett hållbart liv	8
Integration till ett hållbart samhälle	8
En kommunal ekonomi som är hållbar i decennier	9
En skola där ingen hålls tillbaka och ingen lämnas efter	10
Förskolan ska ge en trygg start i livet.....	11
Motståndsförmåga i händelse av kris	12
Hjärtlandet	13
I Lerum kan villadrommen förverkligas.....	13
Säker framkomlighet för alla trafikslag	14
Föreningslivet är pulsådern i samhället	14
Långsiktigt hållbar miljöpolitik	15
Ett företagsklimat i toppklass.....	15
Kristdemokraternas representanter till kommunfullmäktige i Lerums kommun.....	19

Vård och omsorg

Äldreomsorg att lita på

Idag har vi bland de nöjdaste hyresgästerna i Sverige på våra äldreboenden, vi har också klarat pandemin på ett förtjänstfullt sätt. Dödligheten räknat i antal personer har varit på samma nivå under pandemin som under ett normalår i Lerums kommun, vi hade alltså ingen överdödlighet. Vi var också med och säkerställde att Lerums kommun fick sin fulla andel av vaccintilldelningen under några kritiska månader.

Vårt mål är att våra äldreboenden ska vara bland de främsta i Sverige och ge en livskvalitet som möjliggör en god och värdig sista tid i livet. För att möjliggöra det behöver vi också stärka stödet som finns innan behovet av äldreboende infinner sig.

Det finns ingen åldersgräns som upphäver rätten att bestämma över sin vardag. Vår hemtjänst är ett medel för att hjälpa den som har behov av hjälp att kunna bo kvar i sitt hem så länge som möjligt och på så sätt ha frihet och självbestämmande. För oss innebär vår politik att vi strävar efter två saker, dels att vi ger den hjälp som behövs, dels att vi bemöter våra äldre på ett trevligt sätt med fokus på omsorg och omtanke. Ett led i det är att vi, så långt det är möjligt, ser till att det är samma personer som kommer hem till våra äldre.

Digitalisering är ett av våra viktigaste verktyg för att säkerställa att framtidens äldreomsorg blir så bra som möjligt. Modern teknik kan bidra till att öka tryggheten inom äldreomsorgen och stärka äldres integritet och självbestämmande, samtidigt som omsorgspersonalen kan fokusera på att erbjuda mänsklig omsorg och värme. Mänskliga relationer kan aldrig digitaliseras bort, men däremot så kan digitala hjälpmedel användas exempelvis för störningsfri natt-tillsyn, bidra till att rörelsehindrade personer i större utsträckning kan sköta toalettbesök och dusch själv, eller möjliggöra säkrare och mindre kostsam medicinhantering.

Kristdemokraterna vill:

- Att Lerums kommun ska arbeta för att ha Sveriges bästa äldreomsorg
- Ge en generösare biståndsbedömning för alla som fyllt 85
- Erbjuder trygghetsboende till dem som får avslag på ansökan om äldreboende
- Öka självbestämmandet genom att möjliggöra för fler privata aktörer inom hemtjänsten
- Uppdatera kommunens värdegarantier med fokus på värdighet och självbestämmande
- Digitalisera äldreomsorgen på ett sätt som stärker omsorgstagarens trygghet och levnadsstandard, men aldrig ersätter mänsklig värme och omsorg

- Införa differentierade taxor som skapar incitament för digitalisering, där det är lämpligt
- Ge förutsättningar för en god samverkan med föreningslivet för att stärka äldres hälsa och motverka ofrivillig ensamhet
- Satsa på utbildningar, arbetsmiljö och karriärmöjligheter som attraherar och håller kvar kompetent personal
- Erbjuda konkurrenskraftiga löner till kommunens personal
- Särskild språksatsning för anställda som inte kan svenska tillräckligt bra
- Alla som nyanställs ska kunna svenska tillräckligt bra för att kunna göra ett bra jobb
- Öka bemanningen på våra äldreboenden, så att fler ordinarie arbetar och färre vikarier behövs
- Fortsätta att skapa möjligheter att kunna bo kvar hemma så länge som möjligt, genom att bygga fler på trygghets- och seniorboenden.
- Personalkontinuitet är ett mått på hur många olika personer en omsorgstagare möter under 14 dagar. Vi vill sänka talet från dagens 18 personer till 12.
- Personer som är sjuka och på olika sätt behöver stöd från kommuner ska få hjälp av en lots
- Anställa äldreкураторer – för omsorgstagare och deras anhöriga
- Nollvision för brister inom läkemedelshanteringen
- Säkerställa att en "social kreditupplysning" tas vid upphandlingar

Höga ambitioner inom funktionshinderspolitiken

Alla - oavsett om man har funktionshinder eller ej - ska kunna vara delaktiga i samhället och leva livet på det sätt man själv önskar. Arbetet med att skapa en kommun som tar hand om de mest utsatta har under mandatperioden lett till att vi som kommun fått utmärkelsen "årets LSS kommun 2019". Det är ett arbete vi vill fortsätta med. I Lerums kommun ska varje invånare få den omsorg och det stöd som behövs för att leva självständigt.

Kristdemokraterna vill:

- Att Lerums kommun fortsatt ska vara en av Sveriges bästa LSS-kommuner
- Säkerställa att alla som bor i kommunens regi ska känna trygghet i sin boendesituation genom att förbättra matchningen för de som flyttar till våra boenden
- Skapa bättre förutsättningar för boendekarriär och större självständighet
- I samverkan med näringslivet och föreningslivet hitta matchande arbeten utifrån individens förutsättningar
- Säkerställa att de som bor på kommunens gruppboenden ges möjlighet och stöd till att använda pengar som de mottagit som arv eller gåva.
- Möjliggöra att man får behålla sin kontaktperson när bor på ett boende

Anhöriga ska få det stöd som de behöver

Under de senaste åren har vi satsat på att stödja anhöriga i deras åtagande. Det arbetet uppfattas som positivt av våra anhöriga i de undersökningar vi gör regelbundet. Det finns all anledning att fortsätta att utveckla det arbetet då det har mycket positiva effekter både för den enskilde och för kommunen. Vi ser också ett större behov av att inkludera barn som anhöriga samt att tillgängliggöra stödet på ett flexibelt sätt, som möjliggör för fler anhöriga att ta del av det. Även den kommunöverskridande samverkan måste stärkas.

Kristdemokraterna vill:

- Ta fram en anhörigstrategi i Lerums kommun, strategin skall bland annat innehålla bland annat följande delar:
  - Barn som anhöriga
  - Hur vi skall få jämlik anhörigverksamhet i hela kommunen
  - Nyttjande av digitala alternativ
  - Samverkan över kommungränser

Trygghet

En trygg kommun för alla invånare

Lerums kommuninvånare skall känna sig trygga. Det innebär att du skall kunna lita på kommunens omsorg, du skall kunna röra dig fritt även om du har fysiska begränsningar, du skall också känna dig trygg alla tider på dygnet. Trygghet innebär också att vi stödjer och stärker familjerna, som är den tidigaste och viktigaste förebyggande institutionen för att motverka framtida brottslighet.

Trygghet i kommunen handlar dels om den sociala tryggheten och dels den fysiska tryggheten. För att skapa en trygg kommun behöver man uppleva trygghet på våra gator och torg. Detta säkerställs genom att noga planera nybyggnationer ur ett socialt hållbarhetsperspektiv, men också genom att satsa särskilt på trygghetsskapande åtgärder i våra befintliga tätorter och landsbygd. Trygghet innebär också att vi måste kunna lita på att välfärden fungerar. Det innebär även att vi måste motverka den organiserade brottsligheten i vår kommun genom aktiv samverkan mellan kommun, polis och andra myndigheter.

Kristdemokraterna vill:

- Bättre belysning i våra tätortscentrum, de omkringliggande stråken samt mötesplatser som exempelvis parker och lekparkar
- Ta ett helhetsgrepp för att öka den fysiska tryggheten på offentliga platser, avseende utöver belysning exempelvis skyltning och kartor för enkel orientering, buskage och levande bottenplan
- Nybyggnationer ska analyseras ur ett socialt trygghetsperspektiv inför godkännande
- Vid nybyggnationer ska byggbolagen involveras i trygghetsarbetet, inför, under och efter själva byggnationen.
- Kommunens kommunikation till invånarna ska förbättras så att boende är uppdaterade om vad som händer och planeras i deras område, även vid förekomst av förseningar
- Ett mer strukturerat arbete för att identifiera och hantera välfärdsbrott
- Tillämpa bakgrundskotroll och registerkontroll inför anställning, i kombination med slumpad handläggning, så att rätt personer anställs.
- Familjer ska ha god tillgång till stöd efter behov, exempelvis genom familjecentralerna
- Fler papperskorgar på offentliga platser och längs gångstråk
- Kartlägga och upprätta en strategi för att bekämpa organiserad brottslighet och gängkriminalitet i Lerums kommun
- Öka tryggheten kring våra skolor med hastighetsbegränsningar och säkra gång- och cykelvägar

- Bekämpa handel och missbruk av droger genom samordnade insatser från tidig ålder och insatser för att bryta försäljning.
- Stärka arbetet mot våld i nära relationer och hedersvåld
- Trygghetskameror ska finnas på platser som upplevs som otrygga

God psykisk hälsa för ett hållbart liv

God psykisk hälsa är en förutsättning för ett välfungerande vardagsliv och livskvalitet. Kommunen behöver arbeta med tidiga, förebyggande och samordnade insatser för att stå rustad inför de utmaningar som finns avseende psykisk hälsa, våld i nära relationer, ensamhet, suicid, drogmissbruk, utanförskap och integration. Barns psykiska hälsa börjar med föräldraskapet; utan föräldrar som tar sitt fulla ansvar står vi handfallna inför ungas problem. Det innebär att vi behöver starta med tidiga insatser och fokusera på det friska med ett förebyggande arbete, då sociala faktorer ofta går i arv.

Kostnaden för ohälsa i Sverige uppgår till ofattbara 700 miljarder kronor, men ohälsan är främst inte en kostnadsfråga utan en faktor som påverkar individen både psykiskt och fysiskt. Det finns en korrelation mellan droganvändning, psykisk ohälsa och våld i nära relationer.

Kristdemokraterna vill:

- Fortsätta utveckla de preventiva åtgärderna mot suicid i Lerums kommun
- Underlätta för förskolepersonal att hjälpa barn som inte mår bra vidare till professionellt stöd
- Öka tillgången till snabb hjälp vid lindrig psykisk ohälsa, i samverkan med VGR
- Utöka tillgången till akutbostäder – för människor i missbruk, akut hemlöshet, våld i nära relationer och nyanlända.
- Stärka det lokala arbetet för människor i utsatthet, exempelvis genom stöd till föreningslivet, fler familjecentraler och ungdomsmottagningar.
- Återetablera den verksamhet som den nedlagda öppenvårdsmottagningen bedrev i kommunen.

Integration till ett hållbart samhälle

Vårt ansvar som kommun är att se till att alla nyanlända integreras och blir en del av det svenska samhället. Nyckeln till en lyckad integration är att introduceras i det svenska samhället, lära sig svenska och få jobb. Idag är vi en av Sveriges mest framgångsrika kommuner på att få nyanlända i arbete – men vi vill bli ännu bättre.

Vi har också ett ansvar för svenskfödda personer som befinner sig utanför samhällsgemenskapen. För dem är kommunens arbete för att möta personer med psykisk ohälsa en avgörande betydelse.

Kristdemokraterna vill:

- Familjecentraler/öppen förskola ska arbeta aktivt för integration - språkfrämjande, samhällsorientering mm för framförallt mammor som missar andra etableringsinsatser på grund av föräldraledighet, men även svenskar långt ifrån arbetsmarknaden
- Bedriva arbetsinriktad SFI och praktikplatser
- Ta fram en strategi för att motverka ofrivillig ensamhet
- Personer som befinner sig i kommunala insatser för integration och arbetssökande ska ha en sammanhållen process med en väg in och framåt.
- Försörjningsstödet ska som regel åtföljas av motprestation från den som mottar stödet
- Attefallshus kan användas som en åtgärd för att undvika och minska segregation i bostadsområden - kommunen kan bistå med information och service

En kommunal ekonomi som är hållbar i decennier

Vi kristdemokrater menar att alla människor har ett ansvar för varandra, men också att varje individ har rätten till att forma sitt eget liv. Det innebär att vi gemensamt tar ansvar för välfärden genom att betala in skatt, men också att vi är försiktiga med hur mycket skatt vi tar ut av våra kommuninvånare.

Överordnat är det långsiktiga målet att försörja kommunen med skolor, äldreboenden, förskolor, vägar och annan nödvändig infrastruktur, samt säkerställa att kvaliteten är god. Allt inom ramen för en skuldsättning som är rimlig och långsiktigt hållbar. Vi måste säkerställa att vi betalar rätt pengar för de tjänster och produkter vi köper in och för de fastigheter vi äger. Det finns utrymme att ge mer pengar till välfärden och samtidigt sänka skatten, om vi gör en djupare översyn av vart skattepengarna tar vägen. En ansvarsfull skattesänkning påverkar inte välfärden, men för dig som är medelinkomsttagare ger 7 öre mindre skatt på varje 100 lapp över 10 år ca 1 300 kr mer i plånboken varje år.

Kristdemokraterna vill:

- Kommunens fastigheter behöver en sammanhållen fastighetsförvaltning med fokus på effektivitet, kostnadsfokus och kvalitet.
- En förvaltning där pengarna går till fötter på golvet. Fokus skall vara att vi skall lägga skattepengarna lärande och omsorg.
- Nej till alla former av skrytbyggen, skattepengarna ska riktas till kärnvälfärden
- Skattesänkning med 7 öre per år över de kommande 10 åren. Det ger en ansvarsfull och förutsägbar skattesänkning som inte kommer påverka välfärden i vår kommun.

- Skuldsättningen per invånare och ränta per invånare behöver hållas på en nivå som är långsiktigt hållbar. Det innebär bland annat att 40 % av årets investeringar skall tas från kommunens kassa över tid.
- Säkerställa att skattepengarna används till kärnvälzfärden. Därför förhåller vi oss mycket restriktiva till att skattepengar används till annat, som till exempel mässor, festivaler och påverkanskampanjer
- Avskaffa projekt som inte fokuserar på kommunens kärnverksamhet

En skola där ingen hålls tillbaka och ingen lämnas efter

Skolan ska ge våra barn och unga rätt förutsättningar för att kunna bidra till samhället genom att bli självständiga och självförsörjande. Det gör vi genom att ta tillvara på varje barns förutsättningar och ge dem rätt möjligheter. Skolan skall vara en plats för både spets och bredd det innebär att vi skall skapa förutsättningar för alla elever utifrån sina förutsättningar.

En av de viktigaste delarna för att nå dit är fullföljda studier. Det kräver att vi skapa trygghet och studiero för våra barn och unga. För att möjliggöra det behöver vi sätta in tidiga insatser i tidiga åldrar. Det kräver också att skolan ger förutsättningar för barn och unga som behöver större utmaningar i undervisningen.

Kristdemokraterna vill:

- Nollvision för skolmisslyckanden – målet ska vara att 100 procent av eleverna går ut grundskolan med minst godkända betyg i alla ämnen
- Upprätta handlingsplan för elever med särskilda begåvningar. Handlingsplanen ska inrikta sig på tidiga insatser
- Öka meritvärdena i kommunen
- En särskild sammanhållen långsiktig satsning på de som i gymnasieålder varken studerar eller jobbar.
- Utveckla resursskolan för att möta de behov som finns bland barn som inte kan att studera i ordinarie grundskola.
- Stärka samverkan mellan socialtjänsten och skolan genom att utveckla Plattform Lerum för att hjälpa de elever som är i behov av stöd.
- Öka invånarnas valfrihet genom, att möjliggöra för fler friskolor att etablera sig i kommunen
- Införa ett uppföljningssystem som ger en bättre översikt på de elever som inte fullföljer sina studier.
- Införa ett early-warning system för att fånga upp elever med problem så snart som möjligt. Systemet skall kopplas till snabba, strukturerade och uthålliga insatser vid behov. Delar i det som behöver uppmärksammas:

- Identifiera riskfaktorer för skolavbrott.
- Införa rutiner för samverkan över kommungränser
- Förstärka kompetens för att utreda och åtgärda skolfrånvaro
- Förstärk arbetet för trygghet och studiero
- Införa en elevhälsogaranti som innebär kontakt med elevhälsan samma dag
- Inför ett övergripande förhållningssätt för bemötande av elever och vårdnadshavare
- Säkerställa att alla elever har samma tillgång till elevhälsan, oavsett vilken skola
- Höja elevpengen för att möjliggöra fler kompetenta medarbetare inom skolan samt uppdaterade läromedel av god kvalitet.
- Ta fram en handlingsplan för arbetet med barn med särskild begåvning
- Korta köerna till de ämnen och kurser i kulturskolan med längst kötid.
- Säkerställ basutbud för kulturskola i varje kommun (Sjövik, Stenkullen, Tollered, Gråbo, Lerum och Floda)
- Införa mer rörelse under dagen i skolan under hela grundskoletiden
- Utveckla samarbetet med föreningslivet för att öka tillgängligheten till aktiviteter för fler och främja mer aktivitet och rörelse bland våra barn och unga

Förskolan ska ge en trygg start i livet

Förskolan är till för att skapa en möjlighet för föräldrarna att förvärvsarbeta och samtidigt ge barnen en trygg och lärande omsorg. Utöver det ska förskolan förbereda för skolstart. Varje individs förmåga ska tas tillvara på. Det innebär att pedagogiken ska anpassas för att ta tillvara på de elever som vill lära och fånga upp de elever som behöver ett extra stöd. För de riktigt små barnen ska fokus ligga på omsorg, anknytning och trygghet.

Kristdemokraterna vill:

- Ge utrymme för olika former av barnomsorg och pedagogik genom att möjliggöra för föräldrakooperativ, pedagogisk omsorg (dagmammor) och olika former av friskolor.
- Förstärka förmågan att möjliggöra tidiga insatser i tidiga åldrar i förskolan.
- Skapa möjligheter för att utveckla den lärande pedagogiken och stärka det demokratiska uppdraget
- Öka utbyggnationstakten av friskolor för att möjliggöra ett mindre antal barn i barngrupperna

Motståndsförmåga i händelse av kris

Vi har under pandemin uppmärksammat behovet av att återställa samhällets förmåga att hantera kriser och dess konsekvenser för våra invånare. Detta har med kriget i Ukraina blivit akut och blir än mer nödvändigt i och med effekterna av ett ändrat klimat. Vi ser att vi måste skapa ett samhälle som kan hantera ickefungerande infrastruktur i samhället på både nationell nivå och internationell nivå. Vi måste säkra tillgången till samhällsservice och basservice i vår välfärd.

Kristdemokraterna vill:

- Säkerställa tillgång till mat under två månaders tid för både våra skolor, förskolor och äldreboenden vid ett eventuellt avbrott i livsmedelsförsörjningen.
- Säkerställa att vi har förmåga och kapacitet att ta vårt ansvar, som krävs enligt lag, om trupper förläggs i vår kommun.
- Säkerställa tillgången till skyddsrum för invånarna
- Stötta kommunens livsmedelsproducenter och fortsatt livsmedelsproduktion inom kommunen
- Bygga upp drivmedelsreserver för att säkerställa att vi kan genomföra nödvändiga transporter och hemtjänst samt sjukbesök.
- Säkra kommunens förmåga att möta ett förändrat klimat och extremväder
- Säkerställa vid kommande upphandling av banktjänster att det ska finnas möjlighet för invånare och företag att hantera kontanter i kommunen.

Hjärtlandet

I Lerum kan villadrömmen förverkligas

Lerums kommun är en fantastisk kommun att leva och bo i. Vi har en unik kombination av närhet till både storstaden – med dess arbetsmarknad och kulturutbud – till landsbygden med närhet till naturen. Vi vill öka möjligheten att välja boende. Det behövs blandade boendeformer för alla livets skeenden. I Lerums kommun ska drömmen om att äga en villa vara möjlig att förverkliga för vanliga familjer. Det behöver också finnas alternativ för den som vill sälja sin villa och flytta till ett mindre boende, så man kan bo kvar i kommunen.

Invånarna ska kunna bo och bygga även utanför tätorterna och förverkliga sina drömliv. Tre av fyra av Sveriges invånare vill bo i villa – och i Lerums kommun ska den drömmen vara möjlig att förverkliga för vanliga familjer. Därför är vi pådrivande för att nya detaljplaner för småhus tas fram kontinuerligt och att det ständigt fylls på med tomter som är obundna till specifika husleverantörer.

Det ska finnas alternativ för den som vill sälja sin villa och flytta till ett enklare eller mindre boende att bo kvar i kommunen. Det ska finnas olika boendeformer för alla livets faser. Därför behövs bland annat fler trygghets- och seniorboenden, men även Attefallshus och radhus.

Kristdemokraterna vill:

- Tillåta byggnation i hela kommunen, inklusive på landsbygden
- Kontinuerligt detaljplanearbete, så att det fylls på med nya småhustomter att bebygga
- Säkerställa att det finns småhustomter för privatpersoner att köpa, som är obundna till husleverantörer
- Stöd för byggnation av Attefallshus till dem som skriver kontrakt med kommunen om att hyra ut huset som permanentboende under ett antal år
- Driva på för byggnation av fler trygghetsboenden och seniorboenden
- Öka framdriften inom kommunens samhällsbyggnadssektor och korta tiden att ta fram nya planer
- Förnya gamla detaljplaner och uppdatera tomtstorlekar och byggnadsareor efter dagens standard, vilket skulle möjliggöra för förtätning utanför tätortscentrum
- Motverka kommunala särkrav i planer - som försenar, fördyrar och försvårar byggnation
- Sammanhållen plan för centrumutveckling i våra tätorter, inklusive plan för gestaltning

Säker framkomlighet för alla trafikslag

Kristdemokraterna ser positivt på utbyggnationen av kollektivtrafik och gång- och cykelvägar och verkar för att dessa ska byggas ut ytterligare, men vi inser också att det orimliga i att verka för att Lerums kommuns familjer ska klara sig utan bil i vardagen. Därför kommer vi att verka för att våra samhällen ska vara fortsatt lättåtkomliga med bil, att tungt belastade vägar byggs ut och görs mer trafiksäkra och att utbudet av parkeringar och pendlingsparkeringar möter efterfrågan.

Kristdemokraterna vill:

- Verka för ökad turtäthet på Gråbosnabben, samt att antalet turer till Sjövik utökas igen
- Bygga ut cykel- och gångvägar där det saknas i kommunen
- Inventera farliga busshållplatser/överfarter längs barns skolvägar och ta fram en handlingsplan för att öka säkerheten längs skolvägar i hela kommunen
- Verka för att öka kapaciteten och säkerheten på hårt belastade bilvägar i kommunen
- Säkerställa att behovet av pendelparkeringar möts

Föreningslivet är pulsådern i samhället

Lerums kommun är rik på olika idrottsföreningar och församlingsgemenskaper, som gör en viktig insats för att skapa en meningsfull vardag för våra barn, ungdomar, invandrare och äldre. Detta är någonting som vi behöver ta vara på och kommunen behöver stötta civilsamhället såväl ekonomiskt som praktiskt. I samband med att kommunen växer är det viktigt att det fortsatt finns tillgång till billiga och ändamålsenliga lokaler för föreningslivet att hyra.

Kristdemokraterna vill:

- Kultur- och fritidssektorn ska arbeta aktivt för att inkludera personer med funktionsnedsättning i samarbete med civilsamhället.
- Kartlägga föreningslivets lokalförsörjningsbehov för att säkerställa lokaltillgången.
- Riktade bidrag som föreningar kan söka från kommunen för att aktivt bedriva socialt arbete.
- Hundrastgårdar ska finnas tillgängliga i centrala Lerum, Gråbo och Floda

Långsiktigt hållbar miljöpolitik

En miljö i balans, med ren luft och rent vatten är en förutsättning för allt liv på vår planet och vi har ett ansvar för det avtryck som vi gör. Därför ska vi använda alla de teknologiska framsteg som vi gjort, för att värna den miljö vi lever i. Här har vi en positiv framtidssyn; vi är teknikoptimister och vill uppmuntra till tekniska lösningar för att möta miljöproblemen.

Vår levnadsstandard ska inte inskränkas utan utvecklas i takt med den omställning som det kommer innebära att nå våra satta miljö och klimatmål.

Det innebär att vi som kommun ska uppmuntra och möjliggöra för oss som kommuninvånarna att göra hållbara val, men beslut ska alltid fattas på lägsta möjliga effektiva nivå (dvs enligt subsidiaritetsprincipen) Vi har förtroende för att individen själv kan göra de rätt valen.

Kristdemokraterna vill:

- Upprätta en laddinfrastrukturplan för att säkerställa fortsatt god tillgång till laddstolpar
- Öka andelen närproducerad mat inom kommunens verksamheter samt verka för möjlighet att upphandla viltkött
- Förvaltning och byggnation av våra samhällsfastigheter skall ske ur ett livscykelperspektiv där alla aspekter beaktas över hela byggnadens livslängd, både vad avser verksamheten som skall drivas där, ekonomi och miljömässiga aspekter.
- Strategiskt arbeta för att minska matsvinn, pappershantering och annan onödig resursförbrukning i våra verksamheter
- Värna den biologiska mångfalden genom att ta ett helhetsgrepp för den befintliga kommunala grönplaneringen av våra offentliga ytor, samt ta fram en plan för hanteringen av invasiva arter.
- Inventera kommunens verksamhetslokaler med fokus på energiförbrukning och ta fram en handlingsplan för att minska energiförbrukningen.

Ett företagsklimat i toppklass

Kommunen skall skapa förutsättningar för att våra företagare skall kunna göra sitt bästa för att skapa livskraftiga och lönsamma företag.

Lerums kommun är en utpendlingskommun där många har sin arbetsplats på annan ort. Men Lerums kommun är också en kommun med ovanligt många småföretagare. Detta är vi stolta över och vill uppmuntra.

Alla kan inte jobba på en vanlig arbetsplats. De personer som saknar förmågan att arbeta ska få hjälp till ett fullgott liv med meningsfull sysselsättning, något som många gånger sker genom samverkan med civilsamhället. Kommunen ska stötta initiativ till socialt företagande.

Kristdemokraterna vill:

- Möjliggöra nya företagsetableringar i kommunen genom att erbjuda mark att bygga på och service från kommunen
- Skapa en samverkanskultur mellan kommun och företagsliv där vi hjälper varandra
- Möjliggöra för levande tätortscentrum genom strategisk samhällsplanering och god företagservice
- Fortsätta arbetet med socialt handslag/IOP (idéburet offentligt partnerskap): samarbete mellan kommunen, näringslivet och regional samt statliga aktörer för individer i utanförskap
- Stötta civilsamhällets initiativ till social företagande
- Möjliggöra för byggnation av kontorslokaler och co-workingytor i privat regi

Vad har vi gjort under mandatperioden 2018-2022?

Det har varit en produktiv mandatperiod där vi regeringssamverkan med de andra partierna i Lerumsalliansen åstadkommit mycket vi är stolta över. Det finns en hel del mer vi vill göra och förändra. Allt för att skapa en hållbar kommun för generationer - ekonomiskt, socialt och ekologiskt. Vi vill driva en politik som gör att kommande generationer har en god grund att bygga vidare på, samtidigt som de invånare som idag lever i Lerums kommun ska trivas och leva goda liv.

Nedan presenterar vi ett urval av det vi åstadkommit under mandatperioden, med tyngdpunkt på Sektor stöd och omsorg, som vi haft särskilt ansvar för.

Palliativ vård en av de bästa i Sverige

Covid hanteringen – ingen ökad dödlighet inom våra omsorger (punkttestimat)

Nöjdare personal i omsorgerna

Säkerställt korrekta vaccinleveranser till kommunen

Ekonomi i balans i stöd och omsorg i kommunen

Säkerställt grunderna för en långsiktig ekonomi i balans för kommunen

Ökat nöjdheten på våra äldreboenden till bland de nöjdaste i Sverige

Årets LSS kommun 2019

Ökat nöjdheten hos hemtjänst

Ökat samverkan med föreningslivet för att stödja anhöriga

Infört registerutdrag för anställning inom våra omsorger

Infört ett utökat skydd för de allra mest sköra omsorgstagarna i kommunen

En av de bästa kommunerna i Sverige på att få in nyanlända i egenförsörjning

Ny familjecentral i Floda och familjecentralslikande verksamhet i Lerum

Avgiftsfritt första besök hos familjerådgivningen

Sett till att vi fått en handlingsplan för våld i nära relationer

Bäst kommun i Sverige på att få nyanlända i arbete

Öppnat socialmedicinsk mottagning

Öppnat Minimaria

Löst ut Systemteknikkonflikten

Löst ut Reno Norden konflikten

Initierat och antagit en handlingsplan för våld i nära relationer

Initierat och antagit en personalpolicy

säkerställt att vi har börjat utveckla kommunala beredskapslager.

Återöppnat bad och restaurang på Parasollen i Gråbo

Stoppat deponin i Vråssered

Första besöket avgiftsfritt på familjerådgivningen

Byggnation av idrottshallen Floda Nova tillsammans med föreningslivet

Byggnation av idrottshall i Gråbo

Antagit Trafikstrategi

Antagit Översiktsplan

Kristdemokraternas representanter till kommunfullmäktige i Lerums kommun

1. Christian Eberstein, analytiker/kommunalråd, Floda
2. Miriam Lilja, nationalekonom, Gråbo
3. Gunilla Lindell, civilekonom, Gråbo
4. Elliot Danielsson, kryptoanalytiker, Lerum
5. Ida Torp, miljökonsult, Sjövik
6. Noah Nilsson, studerande, Lerum
7. Janette Rydin, ekonomichef, Stannum
8. Mikael Börjesson, kompetens- och hållbarhetschef, Lerum
9. Christopher Saart, butiksmedarbetare, Lerum
10. Karl Wennberg, byggkonsult, Lerum
11. Daphne Sandberg, filantrop, Gråbo
12. Fredrik Lindell, lärare vuxenutbildningen, Gråbo
13. Linda Webster-Peck, egen företagare, Lerum
14. Jens Abrahamsson, civilingenjör, Lerum
15. Daniel Alavik, trafikinspektör, Sjövik
16. Mercedeh Lolavar, kyrkvaktmästare, Floda
17. Sven-Arne Hermansson, byggentreprenör, Gråbo
18. Lars Borke, redaktör, Lerum
19. Gunilla Raask, senior, Björboholm
20. Tor Herngren, senior, Lerum
21. Cecilia Hellström, enhetschef kulturskolan Gbg stad, Floda
22. Ronny Bäck, senior, Sjövik
23. Marianne Sundin, fritidspedagog, Sjövik
24. John Breneman, lärare och samtalsterapeut, Gråbo
25. Emmy Cervin, senior, Stenkullen
26. Fanny Rizell, f.d. riksdagsledamot, Lerum

